

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Miljörapport

2025

Inledning

Syftet med den här miljörapporten är att lyfta fram miljöfrågor som anknyter till välfärdsområdets verksamhet samt att sammanställa information om energiförbrukning samt avfallsmängder.

I rapporten har vissa avgränsningar gjorts. Eftersom dryga 60% av verksamhetsytan utgörs av hyrda lokaler är tillgången till miljödata begränsad. Ett mål för kommande år är att successivt förbättra datainsamlingen i samarbete med hyresvärdarna.

Miljöansvar i välfärdsområdets verksamhet

Välfärdsområdets bas- och stödfunktioner använder energi, vatten, material och kemikalier samt producerar avfall. Välfärdsområdet gör också ett stort antal olika upphandlingar som påverkar den miljöbelastning som verksamheten orsakar. I välfärdsområdets verksamhet innebär miljöansvar att främja miljövänlig verksamhet, minska den miljöpåverkan som verksamheten orsakar, främja energisparande och beakta miljölagstiftning och andra bestämmelser i verksamheten.

Välfärdsområdet deltar i det EU-finansierade projektet Hållbar och kompetent sote tillsammans med egentliga Finlands välfärdsområde och Yrkeshögskolan Novia. Projektet följer programmet Förnybart och kompetent Finland 2021-2027 och det särskilda målet 4.2 Nya färdigheter för arbetslivet i dess prioritering 4: Ett sysselsättande, kompetent och inkluderande Finland. Projektet pågår till 31.12.2026.

Syftet med projektet är att bygga upp en utbildningsmodell för hållbar utveckling för anställda inom välfärdsområdet och på så sätt öka antalet utbildade experter och chefer inom hållbar utveckling. Utbildningen som byggs upp består av en grundutbildning i hållbar utveckling med samma innehåll för alla, samt vidareutbildning enligt arbetsenhetens karaktär och specifika behov. Målet är också att kartlägga personalens kompetensnivå och behov inom hållbar utveckling samt att testa den utvecklade utbildningsmodellen med ett pilotförsök. Den tvåspråkiga utbildningen i hållbar utveckling, som utvecklas inom projektet, kan genomföras antingen helt som nätstudier eller som hybridstudier. Under året 2025 har de första utbildningarna hållits.

För att vi ska hållas uppdaterade och vara beredda att utveckla vår egen verksamhet är det väsentligt att vi följer med och deltar i debatten om och utvecklingsarbetet med hållbar utveckling inom den nationella social- och hälsovården. Vi deltar därför aktivt i olika forum tillsammans med de övriga välfärdsområdena. T.ex med Landskapens lokalcentral Ab samt föreningen för Finlands sjukhusteknik r.f.

I den här rapporten presenteras data som finns tillgänglig för år 2025. De största volymerna härstammar från Vasa centralsjukhus. Det är också en naturlig följd av att centralsjukhuset utgör ca 30% av den totala arealen för de utrymmen välfärdsområdet verkar i.

El-, värmeenergi samt vattenförbrukning

Förbrukningen av elenergi finns nu att tillgå för hela välfärdsområdet. Det här gäller de utrymmen där vi själva svarar för elavtalet. Med solpaneler producerades år 2025, 53171 kWh, ca 2,7‰ av totalförbruket. Elenergin som upphandlats är s.k grön el.

Värmeenergin som rapporteras gäller fjärrvärme levererad till Vasa centralsjukhus och Roparnäs-området.

TABELL 1: EL- OCH VÄRMEFÖRBRUKNING

El- och värmeförbrukning	2023	2024	2025
Värmeenergi			
MWh, uppmätt	26509	22116	20337
kWh/m ³	59,07	49,28	45,31
MWh, normerad	26276	23190	23567
kWh/m ³ , normerad	58,55	51,67	52,51
Elenergi			
kWh, uppmätt	17896175	20239921*	19714870*

*Alla elavtal inom välfärdsområdet.

Vattenförbrukning

Vattenförbrukningen på Vasa centralsjukhus år 2025 var 43647 M³. Det här motsvarar ca 83 l/min. En minskning med 12% från tidigare år. Vattenanvändning och hygien går hand i hand och det är utmanande att minska användningen. Vid saneringar och nybyggen strävas det efter lösningar som använder mindre vatten.

Statistik över avfallsmängder

I och med upphandling av avfallstransporter och -behandling rapporteras siffror ur de system vi har tillgång till. Mängderna rapporteras som ton avfall.

TABELL 2: AVFALLSMÄNGDER, TON/ÅR

Avfallsslag	2023 (Ton)	2024 (Ton)	2025 (Ton)
Brännbart avfall	448,201	458	432,3
Bioavfall	37,63	81,55	109,5
Byggavfall	6,58	3,32	0,4
Dataskyddsmaterial	23,47	31,17	25,19
Trä	29,94	15,28	37,8
Trädgårdsavfall	20,16	24,66	22,32
Metall	5,02	20,29	34
Plast	6,34	0,81	1,95
Osorterat		3,84	15,1
Glas	2,11	6,06	7,24
Papp	0,57	48,21	64,85
Papper	18,05	5,39	2,845
Slutavfall	24,04	3,76	739
Sugavfall (slam/fett)	223,36	190,45	214,3
Farligt avfall	40,47	68,29	75,7

Källa: Remeo, Eko-kuljetus, Lassila&Tikanoja, Stena confidential.

Förbrukning av papper

Förbrukningen av kopieringspapper är uppskattad enligt inköpt mängd. En pappersfri arbetsmiljö är ett långsiktigt mål inom välfärdsområdet. Kopieringspapperet som köps in är FSC-certifierat. I tabell 3 kan man se en klar nedåtgående trend i pappersförbrukningen. Nästan 30% minskning de två senaste åren.

TABELL 3: FÖRBRUKNING AV KOPIERINGSPAPPER

	2023	2024	2025
Ark, A4, st	8572500	7292500	7005000
Ark/arbetstagare, st	992	839	829

Förbrukning av lätt brännolja och fordonsbränsle

Välfärdsområdet förbrukar lätt brännolja i sina ångpannor på centralsjukhuset samt som uppvärmning i några fastigheter. Vi strävar på lång sikt efter att frånga olja som uppvärmningskälla i fastigheterna i enlighet med nationella mål.

TABELL 4: INKÖPT LÄTT BRÄNNOLJA

Lätt brännolja	2023	2024	2025
Liter	360000	188000	331141

Välfärdsområdet förvaltar ca 450 fordon, till exempel ambulanser, räddningsfordon, personbilar, snöskotrar, båtar och fyrhjulingar. En sammanställning över bränslemängder ses i Tabell 5.

TABELL 5: FÖRBRUKAT FORDONSBRÄNSLE 2025

Fordonsbränsle 2025	E95	E98	Diesel
Liter	289282	8474	492687

Källa: Neste, St1, Abc

Användning av elbilar är ännu under utveckling inom välfärdsområdet. Vid förnyande av bilparken utvärderas alltid fordonens drivkälla.